

ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen f 2.30, buiten Assen franco per post f 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel meer f 0.15, behalve f 0.35 zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Friesland,
Gelezen hebbende eene missive van den heer Hoofd Ingenieur van den Waterstaat in het 2e district, van den 31 December 1860, no. 1601/20, houdende voorstel, om, bij doorgaanden dooi, de tolboomen op de groote wegen te doen sluiten voor zware vrachtwagens en diligences boven het daarbij omschreven gewigt geladen.

Heeft goedgevonden en verstaan:

10. Te bepalen:

a. dat, gedurende dezen winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, de groote wegen in deze provincie zullen worden afgesloten voor rij- en voertuigen, welke, wat betreft de diligences en wagens met *breede vellingen* aan hunne radereu, (buiten en behalve de reizigers met hunne gewone bagage) met zwaarder vrachten dan *vijf honderd Nederlandsche ponden* gewigt zijn bezaden, en wat aangaat alle rij- en voertuigen, met *smalle of gewone vellingen*, zwaardere vrachten hebbende dan *vier honderd Nederlandsche ponden*, en dat in allen gevallen niet anders dan halfspoor zal mogen worden gereden, naar aanwijzing van de op die wegen te vinden spoorleiders, welke evenwel 's nachts zullen zijn weggenomen

b. dat de tolgaarden en andere beambten van het bestuur der wegen voor de stipte naleving van deze bepalingen naauwkeurig zorg zullen dragen, wordende zij bij deze gemachtigd en gelast, om gedurende de winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, alle zoodanige rij- en voertuigen, waarvan zij, bij gemis van weegbruggen, de zedelijke overtuiging hebben, dat ze met meer dan het bepaalde gewigt zijn bevracht, niet te laten doorrijden, maar voor de zoodanigen de tolboomen gesloten te houden, tot zoo lang het te zware gewigt daarvan is afgenomen, hetwelk alsdan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd

20. Enz

Leeuwarden, 3 Januarij 1861.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen, doen te weten, dat de verordening, regelende het toezigt op de publieke huizen van onucht, door den Raad vastgesteld in deszelfs vergadering van den 24 November jongstleden, den 10 januarij 1861 op de gebruikelijke wijze is afgekondigd en gedurende den termijn bedoeld bij art. 175 der gemeentewet ter inzage zal voorliggen ter Secretarie, alwaar dezelve in druk verkrijgbaar zal zijn.

Assen den 9 Januarij 1861.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ,
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZICHT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

12 Januarij.

Napoleon III is thans de Vorst des vredes, althans zoo spreken de hoftrumpetters en zoo schrijven zijne politieke secretarissen.

Is het daar om dat hij dezer dagen 17 kanonneerbooten van stapel liet loopen met *ijzeren sporen*, waar mee men een oorlogschip (natuurlijk zonder sporen) in den grond kan boren. Onmiddellijk werden er nog 17 soortgelijke op stapel gezet. Ook zouden alle bereden officieren last hebben bekomen, om binnen eene maand geheel uitgerust zijn ten oorlog.

Garibaldi heeft aan het Napolitaansche volk de volgende brief geschreven:

„Italianen van Napels!

„God weet het, hoezeer het mij gesmart heeft mij van u te verwijderen. Mijne zending bij u was echter volbragt en ik moest afscheid nemen. Ik deed het met een gebroken hart. Nu evenwel vergroot gij mijne smart door uwe klachten en verlangt gij, dat ik in uw midden wederkeere. Dat kan ik niet, mijne vrienden! omdat ik mij alleen beloofd heb door mijne tegenwoordigheid uw geluk, uwen voorspoed, die onder den scepter van den ridderlijken Koning tot volmaaktheid zullen komen, niet in den weg te staan. Gelooft mij dus, Napolitanen, zoo mijne zending is, de Italiaansche volken van slavernij en tirannie te bevrijden, dan heb ik het door uwe strijdkrachten, door uwen moed gedaan. Ja, gij zijt vrij, en mijne tegenwoordigheid onder u zou tot niets dienen: zij waren eene belemmering voor u om tot een beteren toestand te geraken. Gij zijt gelukkiger geweest dan de anderen, want er zijn nog Italianen in slavernij; waarom verontrust ge u? Waarom roept ge mij zonder noodzakelijkheid terug? Laat mij gedurende eenige maanden mijn lichaam en

geest doen misrusten, wijl nieuwe vermoedens, nieuwe werkzaamheden en nieuw tijden mij wachten. Maar dat alles is niets; het geldt Italië en voor Italië leef ik!

„Rome en Venetië wachten nog. Ook zij maken deel uit van Italië; onze broeders aldaar zuchten nog onder de harde slavernij van Oostenrijk en van den . . . Laas mij de noodige krachten erlangen om den grooten storm die nog dreigt te braveren. Hoort gij den leeuw brullen? Hij brult van woede omdat hij begrijpt, dat zijn hoogmoed op het punt staat vernederd te worden. Hij vreest dien arm, door God sterk gemaakt, om dien woesten hoogmoed in het stof te doen bukken! Ziet gij de navenen der oude Romeinen? Het bloed hunner voorouders vloeit nog door hunne aderen, maar zij zijn in het slijk geworpen en met een last bezwaard, die hen nog in verdrukking houdt. Zij behoeven eene hand om hen te helpen, zich op te rigten en hunne fierheid te herinneren en die hand heeft rust nodig om de kracht terug te erlangen die zij behoeft. Binnen vier maanden kom ik weer tot u, maar dan zal ik een bewijs van uwe liefde nodig hebben. Hebt gij mij waarlijk lief, waaraan ik niet twijfel, volgt mij dan, als wij ons zullen vereenigen om onze broeders van Rome en Venetië te bevrijden.”

Men weet, dat de woning van Garibaldi op Caprera klein is en dat heeft soms zijn voordeel, maar zij lekt en dat is altijd lastig.

De burgers van Turyn, beseffende, dat de grootste der Italiaansche burgers beter gehuist behoort te zijn, boden hem aan, om op zijn klein gebied een nieuw huis voor hem te bouwen, maar Garibaldi wilde niet gediend zijn van die attentie.

En de redenen?

„De nieuwe woning — schreef hij — kan toch niet gereed zijn vóór „Maart!”

Dat wil zeggen: „omstreeks dien tijd ben ik in 't veld met den sabel in de hand. Stel dus het timmeren uit tot geleger tijd.”

Volgens berichten uit Gêta van 3 dezer was het vuur der Sardische troepen met veel juistheid op de gebouwen gericht en de meeste kogels op het paleis. Een daarvan is zelfs doorgedrongen tot de kamer boven den Koning. De Ministers van Koning Frans hebben er op aangedrongen dat Hij en de Koningin hun verblijf zouden nemen in de kazematten.

Het centrale hospitaal is door de kogels getroffen. Verscheidene zieken zijn hierdoor gewond. De meeste vertrekken zouden ontruimd worden.

Uit Venetië schrijft men, dat vóór de ordonnantie van 27 Dec. betreffende de bankbiljetten door Keizer Frans Jozef geteekend werd, aan Graaf Benedek en Ridder Toggenburg per telegraaf gevraagd is of zij voor de openbare orde instonden, hetgeen door hen toestemmend is beantwoord, wel wetende, dat de Venetianen niet dwaas genoeg zouden zijn om in den strik te loopen, die hun gespannen werd. Des ondanks is het echter niet onmogelijk, dat de ellende, waaraan velen nu worden blootgesteld, hen toch tot het uiterste drijve. Alles toch, wat van het Rijk betaald moet worden, moet in specie worden betaald. Vele grondeigenaars, daartoe buiten staat gerakende, zullen hunne goederen in het openbaar moeten zien verkoopen of zich, even als anderen, die specie nodig hebben, door woekeraars moeten laten uitzuigen, waardoor eindelijk alom armoede en gebrek moet ontstaan. Hoogst verbitterd is men daarom vooral op het leger, wijl men wel weet, dat dit de financiën van den staat ten onder heeft gebragt, en, zegt men, alsof dit nog niet genoeg ware, is er nu nog sprake van eenige miljoenen voor de marine te besteden, waarvoor de grondeigenaars en de reeds verlamde handel weer zouden moeten bloeden. De ontwerper van dit plan vergeet echter dat die marine toch nooit die welke in het koninkrijk Italië georganiseerd wordt, zou kunnen nabij komen. Men kan wel schepen bouwen, maar dat is niet genoeg.

De Oostenrijksche zee-officieren hebben in onderscheidene gevallen hunne onhandigheid en ongeschiktheid doen blijken en daarbij zou men geen matrozen hebben, tenzij misschien de Slavoniers, maar dezen zouden op het gezigt der Italiaansche vlag dadelijk in een anti-Oostenrijkschen zin geëlectriseerd worden.

Aan den afkoop van Venetië geloofst niemand meer, en wat betreft de kwestie hoe de Regering oorlog zal voeren zonder geld, moet Graaf Benedek gezegd hebben, dat de Regering krediet heeft in Nederland, en dat, zoo eens het leger wierd verslagen, Engeland de ontbinding des rijks en den val der dynastie zou verhoeden.

Op Kersdag ontving de Paus als naar gewoonte de gelukwenschingen van den oudsten Kardinaal, die bij deze gelegenheid deed opmerken, dat geheel de catholieke wereld 's Pausen standvastigheid bewondert; volgens de *Gazette du Midi* gaf Pius IX hierop het volgende antwoord:

„Zoo even las ik in het heilig Evangelie, dat een kind, hetwelk in een stal te Bethlehem geboren werd, dadelijk,

olsehoon het nog zeer zwak was, overal om zich heen angst verwekte, zoodat de Koning Herodes op zijn troon zidderde. Er stond van dat kind geschreven dat niets het kon weerstaan, en zoo gaat het ook mij, zijnen dienaar, een ouden, zwakken, van alles beroofden grijsaard, die hier alleen staat zonder bijstand, zonder steun. Desniettemin boezem ik mijnen vijanden vrees in, en breng ik hen in de grootste verlegenheid ik ben vrolijk en mijne blijdschap bedreeft hun het harte, want ondanks al mijn lijden gevoel ik in mijn binnensie een groot vertrouwen, dat door niets kan geschokt worden: ik vertrouw namelijk, dat een onvoorziene hulp mij ten deel vallen en mij bevrijden zal; ik weet niet van waar of wanneer die hulp zal komen, doch dit doet niets ter zake, komen zal die hulp, ik ben er van overtuigd. Dit moet ik u zeggen, en ik wensch dat men wete dat ik standvastig zal blijven tot het einde. Met menschenlijke krachten vermag ik niets, staat mij dus bij met uwe gebeden!”

De schrijver der brochure *Rome en de Franschen* zegt: „Dikwijls, zeer dikwijls, is bij kwestien der Pauselijke Soevereiniteit het testament van Karel den Groote ingeroepen. In dat testament nu schreef die Vorst zijnen zonen voor bovenal de R. Cath. Kerk te beschermen en de regten des Pausen te handhaven, maar alleen binnen de grenzen van diens magt en der reden. In overeenstemming hiermede heeft Napoleon III voor den Italiaanschen oorlog beloofd, 's Pausen onafbankelijkheid te handhaven, en zelfs zijn zedelijk gezag uit te breiden. Hij is echter bij de door Karel den Groote gestelde grens stil gestaan, hetgeen hij moest doen wilde hij zijn oorsprong niet verloochenen en den wereldvrede niet in gevaar brengen. Heeft het hof van Rome 's Keizers edelmoedige pogingen ondersteund of bestreden? Daarop willen wij niet antwoorden. Maar hoe heeft de Fransche Geestelijkheid in deze zijne pligten opgevat? Dagelijks blijkt meer en meer de regtschapenheid van 's Keizers bedoelingen in de Rom. kwestie en zelfs de vroegere bestrijders van zijn programma verklaren nu dat dit voor het Pausendom en voor Italië het voordeeligst was. In de brochure *de Paus en het Congres* wordt o. a. gezegd: „Wij achten het niet onmogelijk, den Paus zijn erfdeel te doen behouden, zonder met geweld den volke een gezag op te dringen dat in naam Gods regeert! Kon dit worden tot stand gebragt, het ware eene groote overwinning. Redelijker kan men niet spreken, en toch, dadelijk begon de polemiek met verdubbelde hevigheid, zonderlinge koalitiën zijn gevormd, en in dien kruistogt waarin bovenaardsche belangen aan minder verhevene gepaard waren, heeft men bisschoppen de wetten der zedelijkheid en de taal van het Evangelie zien vergeten.”

Zelfs de Koning van Denemarken begint er ernstig aan te denken, om aan de Duitsche Hertogdommen meer vrijheid te schenken.

Om te beginnen met het begin, stond bij aan de huis-onderwijzers toe om les te pezen in alle talen en tevens om belijdenis van godsdienst af te leggen in de taal die men verkies!

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Door den Commissaris des Konings in Groningen is benoemd tot veldwachter der gemeente Oude Pekela M. Heijl, thans veldwachter der gemeente Diever.

— Men verzoekt aan de *Gron. Courant* mede te deelen, dat de baan van Groningen tot aan de Drentsche Punt geheel gereed is en behoorlijk goed is voor de schaatsenrijders aanbiedt; dat die baan, door arbeiders gemaakt en onderhouden onder toezigt van het gemeentebestuur, voor 't oogenblik althans, de beste baan in de nabijheid van Groningen is en op schaatsenrijders wacht, ten einde de arbeiders eenig loon te verschaffen.

— Men schrijft uit Leeuwarden dd. 4 Jan.:

Gisteren avond is het aan twee gevangenen in het huis an opsluiting en tuchtiging alhier, gelukt, om uit eene der bovenzalen door een dakraam, waarin zij een der ijzeren stijlen hadden losgebroken, te ontkomen en langs de steigers van den nieuw gebouwden vleugel af te klimmen en te ontvlugten. Onmiddellijk werd de zaak echter ontdekt, en tegevolge der genomen maatregelen is een hunner al aanstonds, en de andere binnen anderhalf uur, weder in handen gekomen en in in het gesticht teruggebragt.

— Te Borne (Overijssel) heeft men op 2 dezer eene vrouw, op een stoel zittende, doodgevroren gevonden. Men is algemeen overtuigd, dat deze vrouw, welke geheel verlamd was, tegevolge van koude en gebrek is omgekomen, hetgeen niet aan twijfel onderhevig is, wanneer men weet, dat zij in eene schuur gehuisvest was, waar niet gestookt kon worden en die zoo weinig tegen de koude was beschut, dat men haar ijk door sneeuw bedekt heeft aangetroffen. De man en kinderen zochten steeds elders nachtverblijf in het hooi.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Parijs. De *Moniteur* deelt mede, dat de poging, om het bombardement van Gaëta te doen staken en eene overeenkomst tot een wauenslandsland te doen aangaan zijn mislukt. Daarop heeft de Fransche Admiraal den Koning van Napels bekend gemaakt, dat de Koning van Sardinië de vijandelijkheden zal staken tot 19 e. k. en daarna het Fransche escader voor Gaëta zal vertrekken; slechts een schip in de haven achterlatende.

Amsterdam, 11 Jan.

Hollandsche	2 1/2 pCt.	62 3/4
"	4 pCt.	98 1/2
Spanje	1 3/4 pCt.	40 1/4
" binnel.	8 pCt.	47 3/16
Portugal 1853	3 pCt.	44 3/8
" 1856/57	3 pCt.	43 1/4
Rusl. 1798/1816	5 pCt.	
" Stiegl. 6e Serie	5 pCt.	94 1/4
Oostenrijk,		
Metallick	5 pCt.	39 1/2
"	2 1/2 pCt.	21 1/16
" Amsterd.	5 pCt.	60 5/8
" Nationale	5 pCt.	46 1/4

Granen en Zaden.

Tarwe onveranderd. Rogge zonder handel — Koolzaad dadelijk en op het voorjaar f 73 1/2. — Raapolie op het Voorjaar f 41 1/2. op het Najaar f 42 3/8. Lijnolie in Maart, April en Mei f 31 1/2 a f 32 1/2.

De *Utrechtische Courant* meldt van 9 j.:

Ofschoon het water gisteren op enkele punten vallende was, en de toestand van de Lek nog geen kommer baart, blijft de toestand van de Maas zeer jammerlijk. In den Bommelerwaard zijn 19 dorpen onder water gezet. Berigten van daar te ontvangen is moeilijk. Te Bommel was gisteren morgen de waterstand ten 8 ure 778 en ten 12 ure 797. Bij Tiel liep het water over den dijk, gelukkig begon het toen een weinig te vallen. Een bericht uit Zalt-Bommel van gisteren Dingsdag meldt: „Het water staat ruim een half el boven noodpeil. Geen dijken kunnen het langer volhouden. Als de Tielerswaard niet spoedig inbreekt, is zelfs Bommel in groot gevaar; alles damt en eik doet zijn best om de stad te behouden; schrijffend geven de kuren elkander antwoord. Ieder vlucht met zijne bezittingen naar boven: zelfs hebben sommigen hunne woningen moeten ontvlugten.“

Te Gorkum komen velen van Woudrichem, Duten en Vuren, om in de stad berging te vinden. Te Vuren heeft het grootste deel der arbeidende klasse de wijk naar het fort genomen, dat tot bewoning is ingerigt. Gisteren Dingsdag avond was de waterstand te Gorkum 4,14 boven Amst. peil. Het water was toen staande.

Een bericht uit Brakel van 5 Jan. jl. meldde, dat het water in de huizen van eene verdieping tot aan het dak stond, in die van twee verdiepingen tot aan de tweede verdieping. De bewoners van een heerenhuis, waar met de ergste vroegere overstromingen nauwelijks één voet water stond, hebben die woning nu met alles moeten verlaten en slechts hun leven in de woning van den predikant kunnen redden. Doch ook daar waren zij in den kommersiellen toestand, want toen, 5 Jan., hadden zij slechts voor 4 dagen levensmiddelen en zouden na dien tijd, wanneer er geen uitkomst opdaagde, moeten honger lijden. De schrijver van deze berigten was de eenige die toen nog schrijven kon. Wanneer er ijsgang kwam of zware wind, was men beducht, dat het huis geen weerstand zou kunnen bieden. Sinds dien meldde de couranten, dat het water nog 7,3 duim gerezen was, hetgeen de ongelukkigen genoodsaakt zal hebben op den zolder of op het dak hun toevlucht te zoeken. Het ijs, dat reeds een week kruide, zette zich den 3den vast op de hoogte van Gorinchem, waardoor de waterstand sinds tot eene schrikbarende hoogte werd opgevoerd en op alle plaatsen langs den Waaldijk groot gevaar tot inbreken o. t. t. t. Het is dan ook ingebroken niet alleen, maar het water is zoo hoog, dat het op verscheidene plaatsen over den dijk loopt, waarvan het gevolg is, dat daar de dijken langs Maas en Waal om Brakel heen loopen, alles onder gaat tot dat de waterstand binnen en buiten den dijk gelijk staat.

Nog wordt uit Brakel gemeld, dat het vee, dat niet verdrongen is, op den dijk staat te verstijven van de kou. De huizen staan tot aan den zolder in het water. De bewoners, 25 gezinnen van 17 weggespoelde huizen, zijn bij elkaar op zolders geborgen, maar er is aan alles gebrek, daar zij, die iets hadden, spoedig het hunne hebben afgestaan en door de verdeling thans de nood algemeen wordt.

Uit Andel schrijft men van den 5den dat, alhoewel de toestand der overstromde streken hartverscheurend is, tot dusverre gelukkig, in strijd met het uit Vuren aan de *Nieuwe Rotd. Courant* medegedeelde, nog geene menschenlevens te betreuren zijn. — Te Woudrichem had men den 5den veel vrees voor de sluis, waarvan reeds een der schotbalken bezweken was. Met alle magt is men aan den arbeid geslagen, om de sluis door aarden zakken te steunen, daar het land van Heusden en Altena anders geheel onder water zou komen. Het water, dat steeds rijzende was, heeft verligting bekomen, door den doorbraak aan den Bommelerwaard; toch bieden de ijsmassa's, die zich tusschen Woudrichem en Gorkum hebben opgehoopt, zoodat aan de kolk van Sleeswijk het ijs soms een mans hoogte op den dijk stond, nog veel gevaar. Op de dijken wemelde het dan ook van menschen om kistinnen te maken. De ijsmassa's zijn meer, dan men ze immer zag.

ASSEN, 10 Jan

Gisteren werd voor de Arrond. Regtbank alhier behandeld de belangrijke zaak van de brandstichting te Zweelo op 19 en 24 Mei jl., welke de vernieling van 6 huizen (ingevolge had, en teregt zooveel onrust en spanning in Zweelo veroorzaakt. In de eerste zaak werden elf en in de tweede zes getuigen gehoord; als beklagden stonden teregt Wilhelm Beijen of Keijzer, een jongen van 9 jaar wegens de eerste, en deze met Andries Ieserda, een jongen van 15 jaar, wegens de tweede brandstichting. Met medelijden en verontwaardiging zag men die twee jongens op de bank der beklagden daar het uit de debat en niet onmiddellijk bleek, dat zij op bestel van andere bloedverwanten, die, zooals het schijnt, wraak wilden nemen of over aangebrachte en door den Regt. gestraffen diefstal of over 't weigeren van gevraagd aaimoezen, de branden met lucifers hadden ontstoken. Het is eene waarschuwing voor allen, om zulke zwerfende beelden, als waartoe deze jongens schijnen te behoren op 't oog te houden. In langen tijd heeft men hier geen voorbeeld van eene zoo koelbloedige en brutale wraakneming gezien, waardoor op 19 Mei binnen een half uur 5 huizen verbranden en op 24 Mei een. De Officier van Justitie eischte tegen Wilhelm Beijen de vrijpraak, als hebbende gehandeld zonder oordeel des onderscheids, maar overbrenging in een verbeterhuis tot aan zijn 18de jaar en tegen Andries Ieserda eene gevangenisstraf van 10 jaar.

Met genoegen melden wij dat de som, loodig tot het houden der aangekondigde hardrijderij op schautsen is bijeengebragt. 't Is nu te hopen, dat het weder dit volksfeest zal begunstigen, opdat alles naar wensch afloope. Zonder twijfel zullen vele nieuwsgierigen de stad bezoeken en dit ook voor menig een voordeel geven.

't Is voor 't eerst, dat zulk een nationale inspanning en uitspanning tevens, in de Drentsche hoofdstad zal plaats hebben en, men moet het erkennen, de burgers, die zich met de regeling daarvan wilden belasten, maakte, ondersteund door eene ruime interkenning, een goed begin. Het cijfer van prijs en premie toch is vrij aanzienlijk en als de winnenden liever voorwerpen hebben, dan is het deuzdelijk gouden anker-horologie en de sierlijke zilveren tabaksdoos een moeilijken dag wel waard. Overigens zal de directie den dag zoo feestelijk mogelijk maken en hoogstwaarschijnlijk zal het muziek-corps de ridders en de toeschouwers vervrolijken en ook des avonds, als de prijzen aan de overwinnaars, onder passende toespraken, worden uitgereikt, de plegtigheid afwisseling bijzetten.

Wij herhalen onzen wensch, dat een grooten toevloed van vreemdelingen, uitgelokt door dezen volks-wedstrijd en door een heerlijken winterdag, maandag Assen bezoekt, dat alles in blijde stemming en in orde tevens afloope en dat ook onze armen, wier belang mede niet vergeten zal worden, eene feestgave zullen mogen erlangen.

Dat is het beste en meest gewenschte, maar ook het eenige loon, dat zij, die den wedstrijd ontwierpen en regelen, verlangen en dit wenschen wij hen ook van gauscher harte toe.

Het publiek zal bij de rijbaan een programma, bevattende de bepalingen aangaande den wedstrijd, de namen der mededingers en de orde waarin zij rijden, kunnen koopen, ten voordeele der algemeene armen.

Ook in Friesland en Groningen zijn de hardrijderijen in vollen gang, en 't schijnt dat men zich daarop dubbel wil vergasten, wijl de jongste jaren zoo weinig gelegenheid aanboden, om het wintervermaak te genieten.

— Tot militaire leden van den militieraad te Assen en te Heerenveen zijn benoemd, de heeren Majoors Peperkamp en Bube, beiden van het 8ste regement infanterie.

De jongste berigten aangaande den stand des waters zijn iets gunstiger, maar de toestand der overstromde polders is hartverscheurend.

Zalt-Bommel heeft een oogenblik in groot gevaar verkeerd en ook Tiel was eenige oogenblikken in angst. Het water stond er voor eene poort ter hoogte van 1 el 90 duim.

De kelders der meeste huizen te 's Hertogenbosch zijn vol water en ook sommige straten liepen onder. Men maakte zich er gereed, om ongelukkigen, die van buiten kwamen, te huisvesten.

De bittere koude maakt het lijden der van alles beroofden dubbel smartelijk.

Te Hedd, in de nabijheid van 's Hertogenbosch, zitten 3400 menschen op den dijk, zonder voedsel. Het vee staat op den dijk. Ook te Ponderoijen dwaalt het vee op de dijken en worden er gedurig door den stroom medegesleept. Daar is niets te krijgen voor menschen noch vee en alles wacht op hulp van vreemden. De predikant vluchtte, om zijn leven te redden, in eene schuit. Vele menschen zitten op de zolders, stervende van koude en honger. Meer dan 200 uitgehongerden zouden te Bommel zijn aangekomen.

En correspondent der *Amsterdamsche Courant* spreekt van geheele luisgezinnen, die hun leven verloren. In het Munikenland vond eene vrouw met drie kinderen den dood in de golven.

De veerman van het fort Loevestein, met eenige anderen, reddden 5 vrouwen, waaronder eene zwangere en eene 90jarige en 7 kinderen.

Hoeveel menschen bij al die rampen zijn omgekomen, 't zij door de golven 't zij door gebrek, is nog onbekend, maar zeker is het, dat de snerpande koude de laatste levenskrachten van menig een, die met het gevaar worstelde, heeft vernietigd en het is dus te vreezen, dat het getal der slagtoffers van dezen watersnood vrij groot zal zijn.

Al de autoriteiten zijn op hun post. De Commissaris des Konings in Gelderland verleende onmiddellijk bij zijne komst f 1000 aan de ongelukkigen.

Z. M. de Koning is Woensdag te 9 1/2 uur, vergezeld van den Prins van Oranje, Prins Hendrik en H. D. Commissaris in Z. Holland, naar de plaats der overstroming vertrokken, om 's avonds terug te keeren.

Op 9 j. was het ijs te Vreeswijk nog zoo sterk, dat het gepasseerd werd door een hof-rijtuig, bespannen met twee paarden en tien losse paarden achter elkander.

Gelijk men uit het bovenstaande ziet, is de nood der ongelukkigen groot en hulp, spoedige hulp dringend noodig. Zoals ook bereids door andere dagbladen is geschied, verklaart de Redactie dezer Courant zich volgaarne bereid, om giften voor de ongelukkige inwoners van Brakel, Ponderoijen en andere noodlijdende gemeenten in ontvangst te nemen en ten spoedigste over te maken; van iedere gift zal melding gemaakt worden.

RED.

Reeds zijn ingekomen:

Van eenige Letterzetter's f 1,25; — van N. N. f 5.—.

Indien de berigten van den toestand onzer rivierstreken ongunstig blijven, zal Z. M. de Koning die waarschijnlijk zelf bezoeken, evenals bij den vorigen watersnood plaats vond.

De Burgemeester van Arnhem is te 's Hage aangekomen, zeer zeker, om rapporten te brengen en van raad te dienen over den staat der dijken en over de ellende, waarin sommige plaatsen verkeerden.

Een onzer landgenooten, de noodlijdenden door den watersnood willende helpen, verkocht zijne piano voor f 1178. en deed die gift vergezeld gaan van de volgende regels:

„Daar gaat uw opbrengst, oude s'akker,
„Voor brandhout waart ge alleen nog goed,
„Gij had, verweerd, verroest, gesprongen,
„Voor mij uw laatsten toon gezongen,
„Maar niet voor de offers van den vloed.

„De nagalm van dien toon klink' spoedig,
„Waar 't water lesscheurt boei en band,
„Piano, als een troost voor smarten,
„Forte, als een wekbazuin, tot barten
„Van duirenden in Nederland.“

— In 1859 werden hier te lande gebouwd 106 en in 1861 105 schepen.

Men ziet dus dat in weerwil van de niet gunstige financiële rekening der reederijen, de bouwlust blijft aanhouden.

Het Handelsblad voorspelt, dat er spoedig meer schepen op stapel zullen worden gezet, als een gevolg van de betere toekomst, die men zich van de vaart belooft.

Treurige berigten wegens overstromingen zijn ook uit verschillende oorden van België ontvangen. Het water der Lijss heeft al de lage landen rondom Kortrijk onder doen loopen; een gedeelte der stad Namen en al het lage land tusschen Namen en Luik staan insgelijks onder water. Gelijksoorige tijdingen ontvangt men ook uit Frankrijk.

Op heden 11 Jan. des morgens om ongeveer half negen stond de Thermometer; van Celsius op zes graden onder het vriespunt. Dit staat nagenoeg gelijk met 21 graden Fahr., of een vorst van elf graden Fahr. onder het vriespunt.

— Te Duurse, gemeente Rolde, heeft voor een paar dagen een zeer treurig geval plaats gehad, een veelbelovend zeventienjarig jongeling, rogge om te dorschen van de balken afwerpende, is door het slop gevallen, met het hoofd op de deel, ten gevolge waarvan hij den volgende dag is overleden.

— Op 7 jl. werd te Leeuwarden eene hardrijderij op schautsen gehouden door 82 mededingers naar den prijs van f 100 en de premie van f 40. Beiden werden behaald, na een strijd van 6 uur. Er zal spoedig eene hardrijderij worden gehouden, waaraan ook vrouwen zullen deelnemen.

De baan was lang 160 Ned. ellen en werd afgereden in 13 seconden.

Gisteren zou te Zwolle door manspersonen worden gereden om een prijs van f 75 en eene premie van f 25, doch niet meer dan 32 ridders worden toegelaten.

— De posten, hoewel nog niet op den gewonen tijd aankomende brengen ons toch elken dag brieven en couranten uit Holland. Het ongerijf heeft dus grootendeels opgehouden en men verheugt zich daarover, ook omdat de postijons en voetboden verligting van hunne zoo moeilijke taak ondervinden.

Wij hopen, dat het Gouvernement aanleiding moge hebben, om hen voor zoo buitengewone inspanning en voor zooveel geleden koude, eene gratificatie te schenken.

Als somtijds ambtenaren voor bijzondere werkzaamheden eenige vergoeding erlangen, zal wel niemand eenige tegemoetkoming misgunnen aan hen, die gedurende dagen en nachten waren prijs gegeven aan al de ongemakken, die zulk een winter voor zulk eene betrekking opleverd.

— Men verzekert, dat de leden der Eerste Kamer, ook om het strenge winter-weder, vooreerst nog niet zullen worden opgeroepen, tot behandeling van het wetsontwerp op de regterlijke organisatie.

Niemand heeft daar iets tegen, maar zou het Provinciaal Gerechtshof, als het te Leeuwarden mogt gevestigd zijn, ook de behandeling der regtzaken, om bagel en sneeuw en onbegaanbare wegen uitstellen, ter wille van gedaagden?

— In de maand December 1860 zijn de Dedemsvaart opgevaren 294 schepen en afgekomen 295, en is aan sluis en afvaartsgeld opgebracht f 2814.23 1/2. In het geheel

naar 1860 zijn 7242 schepen deze vaart op- en 7300
gevaaren en het geheele bedrag der opbrengst in dit jaar
was f 67,454.90

Welk eene opbrengst!

En hoeveel zorg en verdriet heeft die vaart hem gege-
ven, die 't eerst op het denkbeeld kwam en aan de
verwezenlijking daarvan zijn leven en bezittingen wijdde
om die groote woeste uitgestrektheid gronds, door een
kanaal, in eene landstreek te herscheppen, waar nu
duizenden het brood en velen veel geld verdienen!

Zoo is het ook anderen gegaan, die werkten voor
anderen

Dat men hen echter in dankbaar aandenken houde!

— 't Schijnt, dat de *Prov. Groninger Courant* van mee-
ning is, dat wij aan haar dachten, toen wij onlangs
spraken over het onjuiste oordeel, dat er nopens de
beambten van den waterstaat was geveld, ten aanzien van
het herstellen der gestremde gemeenschap tusschen ver-
schillende plaatsen in het Noorden des lands

Indien zij in haar antwoord ons artikel op 't oog had,
haasten wij ons haar te verzekeren, dat hare wenschen
tot eene spoedige heropening der communicatie ons ge-
reden kon geven tot eenige aanmerking.

Een artikel, in de *Groninger Courant* over dezelfde
aangelegenheid, was het, dat ons regt gaf, om den heer
der autoriteiten den lof te geven, die haar toekwam.

— Volgens de jongste berichten uit Engeland, blijkt het
hoe langer zoo meer, dat de graanoogst a'daar zeer on-
voldoende is geweest en dat men dus genoodzaakt is,
graan uit Amerika te trekken.

Opmerkelijk is het echter, dat deze toestand geene
helemmering in het handelsverkeer veroorzaakt en alleen
eene tijdelijke geldverzending noodig maakt.

In Frankrijk schijnt de cogat beter gelukt, althans dat
land verzond bockweit naar ons Rijk.

— De kleine Prins *Napoleon* groeit goed en men ziet
reeds voor hem om naar een gouverneur en onderwijzer.

Er zijn meer sollicitanten dan hier bij de vraag naar
hulponderwijzers, maar het tracement zal wellicht ook
iets meer zijn.

— De kameelen, onlangs uit Algiers te Parijs aangeko-
men, ten einde als stomme acteurs in het drama: *de*
moordtooneelen in Syrië, op te treden, oogsten veel lof.
Zij tekijnen het toneel en het Parijsche publiek met
echt Africaansche brutaliteit.

— Te Parijs is ook uitgekomen een luimig vlugschrift,
getiteld: *de St. Pieterspenning, in 1 bedrijf*.
Wordt niet vertoond.

— In Brazilië overleed onlangs iemand, oud 126 jaren,
en personen van 104 tot 105 jaren vindt men er veel. In
Engeland stierf onlangs iemand, oud 102 en in New-
Washington, een ander van 114 jaren oud. Ook begroef
men in 't vorige jaar een vrouw, die 110 jaren had ge-
leefd.

In Finland is een dorp, waar de menschen zoo oud
worden, dat ze niet meer weten wie ze zijn.

+ **Makkinga**, 7 Jan. Van hier wordt gemeld, dat
uit de stertereijsters der gemeente Ooststellingwerf blijkt,
dat over 1860 werd bereikt door:

- Ryken (2 sterfgevallen) gemiddeld 72 jaren.
- Gegoede burgers en landbouwers (44 sterfgevallen)
gemiddeld 42 jaren en 4 maanden.
- Gegoede arbeiders of keuterboeren (58 sterfgeval-
len) gemiddeld 29 jaren en 6 maanden.
- Arme arbeiders en bedienden (44 sterfgevallen) ge-
middeld 19 jaren en 2 maanden.

Terwijl van de 44 sterfgevallen van de burgerklasse enz.
6 beneden het jaar — van de gegoede arbeiders enz.
van de 58, 15 beneden het jaar en die van de arme ar-
beiders enz. van de 44 sterfsten 16 beneden het jaar zijn
overleden. Alles op eene bevolking van 8361 zielen.

+ **Meppel**, 11 Jan. In deze gemeente zijn in 1860
geboren 127 m. en 103 vr., benevens 13 levenloos aange-
gevenen van het m. en 5 van het vrouwelijk geslacht, te-
zamen 248 kinderen, waaronder 6 onechten en 3 paren
tweelingen. Er zijn overleden 72 van het mannelijk en
67 van het vrouwelijk geslacht, te samen 139 personen.
Het getal huwelijken bedraagt 62, als 48 tusschen jong-
mans en jonge dochters, 2 tusschen jongmans en weduwen,
8 tusschen weduwnaars en jonge dochters en 4 tusschen
weduwnaars en weduwen.

+ Maandag avond werden hier de aangekondigde too-
nelstukjes door het kader onderofficieren der schutterij
in de groote sociëteitszaal opgevoerd, in bijzijn van een
aanzienlijk talrijk publiek, dat men groot genoegen de
juiste en goede uitvoering bijwoonde. Men wist niet
waarover zich meer te verwonderen, of over de naauw-
keurige uitvoering of over de nieuw vervaardigde decora-
tien, waarin den schilder J. van der Veen zijn schilders-
talent ten vollen heeft ten toon gesteld.

+ Bij den veehouder *Jan Lier* alhier, is de besmette-
lijke longziekte ontstaan bij een zijner koeijen; welke
is geslag, waarna de overigen door den Rijks-veeraris
Hubenet zijn ingeënt; reeds vroeger moet er eene koe aan
die ziekte zijn gestorven, zonder dat de eigenaar is te
weten gekomen, dat het de longziekte was.

BERIK- EN SCHOOLNIEUWS.

+ **Zweeloo**, 5 Jan. Heden had de inwijding plaats
van de nieuw gebouwde school alhier. Reeds in den
vroegen morgen wapperden twee vlaggen boven het
schooldak, te-wijl het gebouw van binnen met groen-
vlaggen en andere versierselen smaakvol was opgetooid.
Te elf uur traden de onderwijzers met eene talrijke schaar
kinderen, allen feestelijk uitgedoscht, binnen, terwijl de
nog overige ruimte door de toeschouwers bijna geheel
was ingenomen. Te half twaalf verschenen ook de heeren
Burgemeester, Wethouders en leden van den Raad. Na
't zingen van een feestlied door de kinderen, deed de
Burgemeester eene treffende aanspraak tot de vergaderde
menigte, de onderwijzers en de kinderen, en droeg het
schoolvertrek ten gebruike aan den hoofdonderwijzer R.
Lubbers over, die daarop in eene korte, belangrijke rede

sprak over het doel der school, waarna dit gedeelte van
't feest besloten werd met het zingen van onderscheidene
liederen, en 't onthaal aan de kinderen op chocolade en
krentebrood.

Des avonds was het schoolgebouw door een groot getal
lichten waarlijk heerlijk verlicht, en geheel gevuld met
toeschouwers van, en deelnemers aan 't feest, dat tot
laat in den avond door zang en het voordragen van verzen
werd voortgezet, en in de beste orde is afgelopen.

Advertentien.

Getrouwd:

JAN BRUINS,
Klerk.

en
HELENA CATRINA LONSAIN.

Ruinen, 9 Jan. 1861.

Bevallen van eene DOCHTER, E. G. HOITSEMA-
LIEFTINCK
Groningen 10 Januarij 1861.

Heden overleed, in den onderdom van ruim 68 jaren,
de We-Ed. Gesr. Heer Mr. ALBERTUS HERMANNUS
WITSENBOURG, oud Lid der Provinciale Staten van
Drenthe en oud Notaris te Hoogeveen.

Hoogeveen, 7 Januarij 1861

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot mijnne en zijner Moeder diepe
droefheid, na een kort tijden, mijn geliefde stiefzoon J.
BEIJERING, in den onderdom van ruim zeventien jaren.
Beurze den 8 Januarij 1861.

O. BRINK.

Eenige kennisgeving.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSSEN.

Met goedkeuring van het Bestuur der Stad.
MAANDAG den 14 Januarij 1861, zal te **ASSEN**
worden verreden:

TOT PRIJS: Een **GOUDEN ANKER HORO-
LOGIE** of f 60.

TOT PREMIE: Een **ZILVEREN TABAKS-
DOOS** of f 20.—, ter keuze van de overwinnaars.

De aangifte moet geschieden vóór 10 ure, des morgens,
ten huize van den Logementhouder R. KUIPERS te Assen.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSSEN.

Met goedkeuring van het Bestuur van Ooststellingwerf,
wenschen de Kasteleins S. G. SCHADE en de Wed. L. J.
POSMA te **OOSTERWOLDE** te laten verhardrijden,
op VRIJDAG den 18 Januarij 1861, door manspersonen,
die niet meer dan een prijs hebben gewonnen.

Prijs: een **zilveren Tabaksdooz**.

Premie nader te bepalen.

SOIRÉE MUSICALE,

op Dingsdag den 15 Januarij 1861,

DOOR

het **Asser Muzykkorps**,

onder directie van den heer J. J. VAN DUIJN,
bijgestaan door eenige Liefhebbers der
Toonkunst.

gedeeltelijk ten voordeele der Armen,
in de Concertzaal van J. B. SCHUT.

1e Afdeeling.

- 1 Parade Marsch comp. par J. J. van Duyn
- 2 Bélisario " " Donizetti.
- 3 Bergfeest-Wals " " J. J. van Duyn
- 4 Trio " " Mozart.
- 5 Variatie voor Tenor-boorn.
uit te voeren door den heer J. J. van Duyn.
- 6 La Foile arrangé par O. J. Bekker.
- 7 Variations pour Violon et piano, uit
te voeren door de heeren van Opstal en Kniphorst.
- 8 Polka (des pièces d'or) arrangé par J. J. van Duyn.

2e Afdeeling.

- 9 Beatrix di Tenda (orchest) arr. " J. J. van Duyn
- 10 Norma " " Stumpf.
- 11 Duoetto pour violon, uit te voeren
door den heer J. J. van Duyn en jongh. Stuvet, élève.
- 12 Cornelia-Wals comp. par J. J. van Duyn.
- 13 Air varié pour Flûte, uit te voeren
door den jongh. J. Runeman, élève.
- 14 Catharina Louisa Mazurka, comp. par J. J. van Duyn.
- 15 Lucie de Lammermoor, arr. par Otto.
- 16 Herinnering-Wals " " J. J. van Duyn.

Aanvang te 6½ ure precies, om de uitgebreidheid van
het programma.

De gezamenlijke ZEEPZIEF-
de Provincie Groningen, make
hunne geëerde begunstigers be-
dat zij den **PRIJS** der Z.
op heden eenstemmig hebben

verhoogd.

10 Januarij 1861

Heeren Aannemers

De ondergeteekende, eigenaar
gronden te **Klein Wateren**, vr
ger toebehoord hebbende aan
Maatschappij van Weldadigheid, wens-
in de onmiddellijke nabijheid van het aldaar bestaa-
voormalige Gesicht te doen BOUWEN: een **WOO-
HUIS**, en dien bouw in massa onderhands **uit
besteden**, met bijlevering van alle de daart
benodigde **MATERIALEN, ARBEIDSLOC-
KEN TRANSPORTKOSTEN**, en, zoo
bij deze alle Heeren AANNEMERS, die genoemden BOU-
wel op zich zouden willen nemen, beleefdelijk uit, zi-
aan hem ondergeteekende, zoo spoedig mogelijk schrifteli-
e willen aannemen, ten einde H. Ed. later het Best-
en de Voorwaarden, waarop genoemde Uitbesteding zal
plaats hebben, kan worden toegezonden.

Amsterdam, 1sten Januarij 1861

J. F. DE RUIJTER DE WILDT.

Gebonden:

Een **GOUDEN RING**, welke
tegen bewijs van eigendom en betaling
der kosten, terug is te bekomen bij
J. H. BOUWER te Appelscha.

Uit de hand te koop of TE HUUR:

Eene **Boerenbehuizinge**
met bijgelegen **Weidelanden**
en **Heideveld**, groot p. m.
vijftien Bunders, gelegen op de
Oude Scheid nabij de Smilde.

Nadere informatie te bekomen bij den Eigenaar

JEEN G. STOKER

te Appelscha.

De erven ZWIERS te Dalen, zullen op Vrijdag den 25
Januarij e.k. 's morgens om 10 uur, te Dalen ten huize
van de weduwe VAN TAREL, publiek verkoopen:

Een **Huis, Erf en Tuin**,
staande en gelegen aan de hoofd-
straat te Dalen, zeer geschikt voor
alle nering en bedrijf, benevens
twee akkers **Bouweland** te

Dalen.

Mr. A. SLINGENBERG

Op Woensdag den 16 Januarij 1861, des voormiddags
te 10 uur, te Weerdinge, gem. Emmen, op de Plaats van
JAN FRIELING en Cons.,

publieke verkoop

van ruim 200 stuks buitengewoon
zware en lange **EIKEN-** en
BEUKENBOOMEN, voor
alle Timmerwerk en bijzonder
voor Scheepshouw zeer geschikt.

Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

JAN PANTZER, Koopman in Varkens, zal op aanstaán-
de Woensdag, des namiddags te Smilde, voor de OUDE
VEENHOOP, en op Donderdag aanstaande te Assen voor
het huis van den heer J. VAN BEERZE aan de Markt,
publiek uit de hand aanbieden te verkoopen:

55 stuks Varkens,

groot en klein, waaronder dragtge Motten, Overijsselech-
ras

Mr. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris te Veendam, zal
ten verzoeken van de Weduwe en Erven REINDER JANS
MEIBORG te Wilderbank, op gewone boelagscondities
verkoopen:

Twee beste **RUINPAARDEN**,
vijf **MELKKOEIEN**, een
KORREWAGEN, 2 WIPKARREN,
WAAIER, DORSCHZEIL, PLOEGEN,
EGGEN en allerhande **BOEREN-**

GEREEDSCHAPPEN, voorts
KARN, TIENEN, BALIES en verder
MELKGEREDESCHAP,
eindelijk allerlei **HUISMEUBELS**,
a's KABINET, PULPITRUM, twee
KLOKKEN, TAFELS, STOELN, KOPER, TIN, GLAS en
AARDEWERK.

Deze verkoop zal plaats hebben op Dingsdag den 22 en
Woensdag den 23 Januarij 1861, telkens des namiddags
te een uur, bij de Boerenbehuizinge van de Wed. en
Erven R. J. MEIBORG, op no 38, aan het Oosterdiep te
Wildervank, zullende op den eersten dag de levende hard-
en boerengereedschap worden verkocht.

